

اصالت صلح در اندیشه و رفتار امام علی(ع)

در نگاه علی (ع) و در عملکرد آن حضرت در تمام دوران حکومتش اصل بر صلح بود و از این رو از جانب امام همه گونه تلاش برای حفظ آن صورت گرفت.

در نگاه علی (ع) و در عملکرد آن حضرت در تمام دوران حکومتش اصل بر صلح بود و از این رو از جانب امام همه گونه تلاش برای حفظ آن صورت گرفت.

به گزارش خبرنگار مهر، متن زیر یادداشتی است که مصطفی دلشاد تهرانی، استاد دانشگاه در مورد صلح در اندیشه و رفتار امام علی(ع) نگاشته است؛

امیرمؤمنان علی (ع) در عهدنامه مالک اشتر اصالت صلح در اندیشه خود را به خوبی تصویر نموده و با بیان استواری بر پیمان صلح با دشمن و وفای به قرارداد نشان داده است که تا چه اندازه صلح و گرا و معتقد بدان بوده است: **وَ لَا تَدْفَعَنَّ صَلَاحًا دَعَاكَ إِلَيْهِ عَدُوُّكَ وَ إِلَيْهِ فِيهِ رِضًى. فَإِنَّ فِي الصُّلْحِ دَعَاً لِحُبُودِكَ، وَ رَاحَةً مِنْ هُمُومِكَ، وَ أَمْنًا لِبِلَادِكَ؛ وَلَكِنَّ الْحَذَرَ كُلَّ الْحَذَرِ مِنْ عَدُوِّكَ بَعْدَ صَلَاحِهِ، فَإِنَّ الْعَدُوَّ رَبِّمَا قَارِبَ لِيَتَغَفَّلَ، فَخُذْ بِالْحَزْمِ، وَ أَتْهُمْ فِي ذَلِكَ حُسْنَ الظَّنِّ.** (نهج البلاغه ، نامه ۵۳)

و از صلحی که دشمن تو را بدان خواند، و رضای خدا در آن بود، روی متاب که صلح و آشتی، سربازان تو را آسایش رساند، و از اندوه و هایت برهاند، و شهرهایت ایمن ماند. لیکن، زنهار! زنهار! از دشمن خود پس از صلح و آشتی بپرهیز، که بسا دشمن به نزدیکی گراید تا غفلتی یابد و کمین خود بگشاید - پس دوراندیش شو! و به راه خوش و گمانی مرو!

وَ إِنْ عَقَدْتَ بَيْنَكَ وَ بَيْنَ عَدُوِّكَ عَقْدَةً، أَوْ أَلْبَسْتَهُ مِنْكَ ذِمَّةً، فَحُطَّ عَهْدُكَ بِالْوَقَاءِ، وَ أَرَعَ ذِمَّتَكَ بِالْأَمَانَةِ، وَ اجْعَلْ نَفْسَكَ جَنَّةً دُونَ مَا أُعْطِيَ. (همان) و اگر با دشمنت پیمانی نهادی و در ذمه خود او را امان دادی، به عهد خویش وفا کن و آن چه را بر ذمه داری ادا کن. و خود را چون سپری برابر پیمانت برپا دار.

فَلَا تَغْدِرَنَّ يَدْمِيكَ، وَ لَا تَخِيْسَنَّ يَعْهْدَكَ، وَ لَا تَخْتِلَنَّ عَدُوَّكَ، فَإِنَّهُ لَا يَجْتَرِئُ عَلَى اللَّهِ إِلَّا جَاهِلٌ شَقِيٌّ. وَ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ عَهْدَهُ وَ ذِمَّتَهُ أَمْنًا أَفْضَلَ بَيْنَ الْعِبَادِ بِرَحْمَتِهِ، وَ حَرِيمًا يَسْكُنُونَ إِلَى مَنَعَتِهِ، وَ يَسْتَفِيضُونَ إِلَى جِوَارِهِ، فَلَا إِدْغَالَ وَ لَا مَدَآلَسَةَ، وَ لَا خِدَاعَ فِيهِ. (همان)

پس در آن عهد گرفته و ای خیانت مکن، و پیمانی را که بسته و ای مشکن، و دشمنت را - که در پیمان توسست - مغریب که جز نادان بدبخت بر خدا دلیری نکند. و خدا پیمان و زینهار خود را امانی قرار داده، و از در رحمت به بندگان رعایت آن را بر عهده و ی همگان نهاده، و چون حریمی استوارش ساخته تا در استواری آن بیارمند و رخت به پناه آن کشند. پس در پیمان نه خیانتی توان کرد، و نه فریبی داد، و نه مکرری پیش آورد.

صلح و گرایشی و اصالت صلح در اندیشه و ی علی(ع) چنان راسخ بود که آن حضرت در تمام مشکلات و در رویارویی با فتنه ها جز به اصلاح امور نمی و اندیشید و تمام توان خود را در راه حفظ صلح و جلوگیری از جنگ و خون ریزی به کار گرفت و در این راه ایستادگی کرد و گستاخی فتنه و گران و فشار مخالفان در برپا کردن جنگ و خون ریزی، و همراهی دوستان و اصرار یاران در مقابله به مثل، آن حضرت را از راه و رسم صلح و گرایانه و اصلاح و طلبانه و اش دور نساخت ، مگر آن گاه که فتنه گران و جنگ افروزان با همه تلاش وی در پرهیز از جنگ، آن را تحمیل کردند و امام (ع) به دفاع برخاست.